

Rana Rotary

Referat fra bedriftsbesøk på Johan-Gården 12.05.16

Johan-Gården sett fra E6. Bilde Google Streetview.

Tilstede: 13 medlemmer

3-minuttere:

Kjell P kom rett fra flyet fra Brasil til møtet. Han formidlet inntrykk fra sin siste tur dit på en levende måte.

Synnøve S kunne fortelle at hun nå er blitt huseier på Hamar. Hennes eiendom i Dalsgrenda vil snart bli lagt ut for salg.

Besøk på slektsgården til Johan-Petter Røssvoll, Johan-Gården

Vi ble hjertelig mottatt av kårkall Johan Petter Røssvoll og dagens driver, Lars Petter, i Sommerfjøset fra rundt 1850.

Gården ligger tett inntil dagens E6. Dagens veiarbeid, der E6 legges lengre opp i lia, er veiendring nummer 3 gjennom bygda.

Røssvoll var lenge en «skysstasjon» for folk som reiste til og fra Mo. Ulike familier tok inn på ulike gårder, og noen tok inn

på Johan-Gården. Før det kom veier

gjennom dalene kunne det ta en uke å reise fra Krokstrand til Mo. På Røssvoll-neset var det ferje. Det var ofte vanskelig å beregne ankomst. Johan Petter fortalte om en mann som skulle selge ryper til LA Meyer. En gang kom han for seint. Svenskene var kommet til Mo før ham. Dermed raste prisen på ryper, og hans inntekt. Men da hjalp Meyer mannen og ga ham kreditt, slik at han kunne berge seg og familien til neste år.

På ene veggen i Sommerfjøset hang det et annet minne etter handel og vandel, en pelsfrakk laget av sibirsk geit. Den hadde

en onkel av Johan Petter tilegnet seg i forbindelse med nøytralitetsvakt i Finnmark.

Vi samlet oss langs langbordet i Sommerfjøset hvor vertskapet serverte nysteikte vafler, rømme, heimelaga bringebærsyltetøy og kaffe. Jeg registrerte at det var tre generasjoner Røssvoll innom Sommerfjøset. Johan Petter, sønnen Lars Petter, som sprang til og fra sauefjøsene på grunn av lamming, hans kone og en sønnedatter av Johan Petter. Det er liv og røre der i gården! Og heldigvis gjorde vi heller ikke skam på klubben. Det var et bra oppmøte!

Johan Petter fortalte litt om gårdens historie. Den går i alle fall tilbake til 1600-tallet. I 1618 var det ett bruk på Røssvoll. Så var området lenge delt opp i to omlag like store bruk: Innigarden og Utigarden. (Vårt andre medlem fra Røssvoll, Gunnar, stammer fra Utigarden). Slik var det fram til 1858.

Gårdsnavnet er blitt skrevet på ulike måter opp gjennom tidene: Reffsuold, Rufsvold, Rusuold og Røsvoll. Hva navnet betyr er usikkert, men det kan komme av fjellnavnet *Røffa*.

Jordsmonnet til de to Røssvoll-Gårdene var høvelig god grusjord og åkervidda mellom de største i Nord-Rana, men det var spesielt den omfattende skogen som var den store inntektskilden og som skapte grunnlaget for «Røssvollkongen».

For en Vestlending med røtter i et bondesamfunn med mange selveiere var det oppsiktsvekkende og deprimerende å høre hvordan bøndene i området ble behandlet av Staten etter at den kjøpte ut godseier Coldevin. Man mistet gamle rettigheter som for eksempel sagbruk. Staten tok de beste områdene. Og Staten motsatte seg salg av eiendommer. Dermed ble brukerne på Johan-Gården ikke eiere av eget land før i 1923!

I dag er det Lars Petter som har overtatt som bonde. Gården er velstelt. Han driver med kjøttproduksjon og med sauer (smale).

Dersom jeg ikke hørte feil, har han 250 vinterfora sauer og forventer nå cirka 250 lam. Høydepunktet for lamminga blir 17 mai. Det blir ikke mye fritid for bonden. Han har installert seg med seng i fjøsen. Om ikke lenge blir sauene sluppet til fjells.

Lars Petter kjøper inn ca 80 oksekalver hvert år og produserer 25 tonn storfekjøtt i året. Kyrne står på bås. Da vi var der, var det snakk om utgifter til å bygge om fjøset fordi politikere har bestemt at dyrene skal gå

fritt. Nåværende regjering har i forhandlingene, som nettopp er avsluttet, gått med på å utsatte denne fristen.

For å skaffe nok fôr til dyrene må Lars Petter høste gress fra leiejord. Han vil gjerne kjøpe mer jord, men grunneiere vil ikke selge.

Lars Petter Røssvoll forteller om sine erfaringer som bonde på Johan-Gården.

Takk for at vi fikk komme midt oppi lamminga! Møtet på Johan-Gården var en opplevelse! En flaske rødvin vil bli sendt verten som bevis på klubbens takknemlighet!

Aslak E Himle
Referent & president